

ING BudgetBarometer

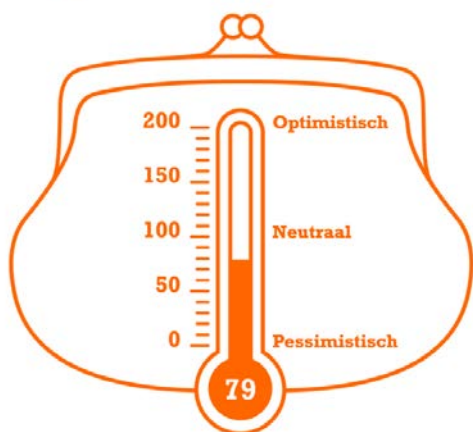
Maart 2013

Hogere assurantiebelasting zorgt voor aanpassen verzekeringen

ING BudgetBarometer naar 79 punten

De ING BudgetBarometer is in het eerste kwartaal van 2013 uitgekomen op 79 punten. Huishoudens kunnen nu wat minder goed rondkomen, maar kijken iets minder somber naar hun toekomstige financiële situatie. Onder meer de verhoging van de assurantiebelasting doet een aanslag op de portemonnee. Een op de tien verzekerden heeft zijn verzekeringen daarop aangepast. Om verder in de toekomst de pensioenen veilig te stellen kiest 40% voor het aanpassen van de rekenregels. Terwijl dat juist kan betekenen dat de huidige problemen bij pensioenfondsen vooruit worden geschoven.

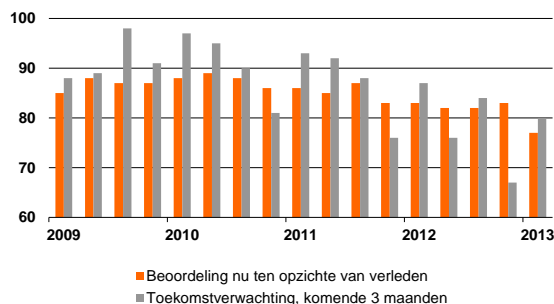
BudgetBarometer

Budgetbarometer op 79 punten

Aanhoudend somber. Dat is de stemming onder Nederlandse huishoudens aan het begin van 2013 over hun eigen portemonnee. De stand van de ING BudgetBarometer is in het eerste kwartaal uitgekomen op 79 punten, tegen 75 punten in het vierde kwartaal. Een stand onder de 100 punten betekent dat er onder Nederlandse huishoudens meer pessimisten dan optimisten zijn. Wel verbeterde de stemming over de toekomstige financiële situatie per saldo.

ING BudgetBarometer

Rondkomen nu lastiger

Daarentegen is het aantal huishoudens dat moeilijker rondkomt toegenomen. Ruim een kwart (26%) van de huishoudens geeft aan nu moeilijker rond te komen dan drie maanden geleden. Vorig kwartaal was dat nog één op de vijf (21%). Mogelijk raken enkele maatregelen die begin dit jaar zijn ingegaan huishoudens in hun portemonnee. Zo hebben gezinnen die hun kinderen naar de opvang brengen dit jaar met hogere kosten te maken. Ook doet de verhoging van het eigen risico in de zorg een aanslag op het budget van zorgbehoeftigen. Uiteindelijk daalt de gemiddelde koopkracht van alle huishoudens in 2013 naar verwachting met 1¼ procent.

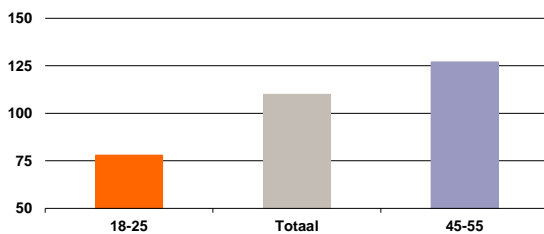
Boosdoeners: lonen en prijzen

Iets minder dan een kwart van de huishoudens (23%) die moeilijker kunnen rondkomen, noemt de stijgende prijzen als belangrijkste reden dat zij de eindjes lastiger aan elkaar kunnen knopen. Verschillende belastingverhogingen dreven recent de prijzen flink op. Zo zijn de assurantie- en de energiebelastingen per 1 januari verhoogd. Ook de btw-verhoging uit oktober laat zijn sporen nog na. Ruim een derde (36%) van de huishoudens die moeilijker kunnen rondkomen, wijt dat vooral aan hun lagere inkomen. In deze groep zitten bovengemiddeld veel ouderen. Door hogere belastingtarieven in de 1e schijf hebben sommige lagere inkomens en ook AOW-gerechtigden hun netto inkomen mogelijk omlaag zien gaan.

Assurantiebelasting raakt velen

De overheid heeft de assurantiebelasting per 1 januari 2013 verhoogd van 9,7% naar 21%. De verhoging is één van de maatregelen waarmee het kabinet het huishoudboekje weer op orde wil krijgen. Dat lijkt een effectieve methode, aangezien vrijwel iedereen een of meerdere verzekeringen heeft lopen, waarover de overheid assurantiebelasting heft. Huishoudens zullen dus actie moeten ondernemen om in ieder geval niet meer geld kwijt te zijn aan hun verzekeringen.

Verzekeringskosten
(per leeftijdsclass. in euro)

Bron: TNS-NIPO

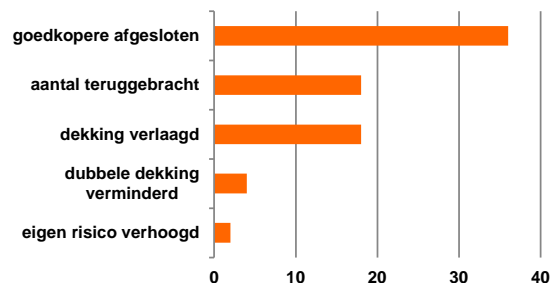
Verzekeringen flinke uitgavenpost

Consumenten betalen onder meer assurantiebelasting over hun auto-, opstal-, inboedel-, woonhuis-, reis-, annulerings- en rechtsbijstandsverzekering (maar niet over hun zorgverzekering). Deze verzekeringen vormen samen een flinke uitgavenpost: een huishouden geeft er naar eigen zeggen gemiddeld zo'n 110 euro per maand aan uit. Jongeren (18-25 jaar) zijn er met gemiddeld 75 euro per maand het minst aan kwijt. Relatief veel jongeren hebben bijvoorbeeld geen eigen woning en hoeven daarvoor ook geen verzekeringen af te sluiten. Hebben zij wel een huis dan is de te verzekeren waarde - van bijvoorbeeld de inboedel - doorgaans lager en daarmee ook de premie. De huishoudens in de leeftijdscategorie 45 tot 55-jaar betalen de meeste premie: gemiddeld zo'n 130 euro per maand.

Ruim één op de tien past verzekeringen aan

Vrijwel alle huishoudens voelen de verhoging van de assurantiebelasting in hun portemonnee. Door de belastingverhoging kunnen sommige huishoudens dit jaar meer dan een tientje per maand duurder uit zijn dan in 2012. Dat kan een prikkel zijn om de verzekeringen onder de loep te nemen en geld te besparen. De meeste huishoudens (85%) hebben hun verzekeringen echter niet gewijzigd in reactie op de verhoging. Voor iets meer dan een op de tien (11%) huishoudens was de maatregel wel reden om verzekeringen aan te passen. Hogere inkomens kwamen minder vaak in actie dan lagere inkomens. Bijna negen op de tien huishoudens (89%) met een bruto jaarinkomen van meer dan 38.800 euro hebben hun verzekeringen niet veranderd; terwijl dit voor acht op de tien (80%) huishoudens met een inkomen onder de 32.200 euro gold.

Hoe heeft u uw verzekering(en) aangepast?
(% van de huishoudens)

Bron: TNS

Overstappen naar andere verzekeraar populair

Besparen op verzekeringen kan op uiteenlopende manieren. Ruim een derde (36%) van de huishoudens die iets heeft gewijzigd, heeft een (of meerdere) goedkopere verzekering afgesloten. Ook heeft bijna een op de vijf (18%) verzekeringen opgezegd en heeft 4% dubbele dekkingen teruggebracht. Door de opkomst van vergelijkingssites op internet is het een stuk eenvoudiger verzekeringen met elkaar te vergelijken en over te stappen naar een verzekeraar met een scherpere premie. Consumenten kunnen verzekeringen die langer dan een jaar lopen in veel gevallen bovendien vrijwel direct opzeggen. Overstappers doen er wel verstandig aan de voorwaarden onder de loep te nemen. Een lagere premie kan betekenen dat consumenten minder waar voor hun geld krijgen; bijvoorbeeld doordat er tegelijkertijd een hoger verplicht eigen risico geldt.

Verzekeringen alsnog onder de loep

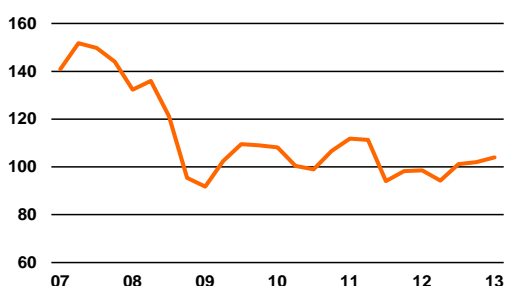
Naast de 11% huishoudens die hun verzekeringen al hebben aangepast, is nog eens 9% dat van plan. Bij elkaar grijpt daarmee bijna één op de vijf huishoudens (19%) de maatregel aan om hun verzekeringen eens onder de loep te nemen. Ook onder huishoudens die nog in actie willen komen, is overstappen naar een goedkopere verzekering de populairste manier om geld te besparen. Bijna de helft (49%) zegt een of meerdere goedkopere verzekeringen te gaan zoeken. Ruim een derde (36%) wil besparen door een of meerdere verzekeringen op te zeggen en 18% heeft plannen om de dekking van verzekeringen aan te passen. Ook wil één op de vijf (18%) bekijken of zij dubbele dekkingen kunnen terugbrengen.

Pensioenfondsen staan er iets beter voor

Door de slechte beursresultaten en de lage rente zitten pensioenfondsen al enkele jaren in zwaar weer. Op 31 december 2012 (de peildatum) bedroeg de gemiddelde dekkingsgraad 102%. Dat betekent dat voor elke 100 euro die de fondsen nu en in de toekomst aan pensioen moeten uitkeren, zij 102 euro aan vermogen hebben. Het goede nieuws is dat de dekkingsgraad inmiddels iets is opgelopen tot 104%.

De stijging van de dekkingsgraad komt mede doordat fondsen een andere rente gebruiken om hun toekomstige verplichtingen te berekenen; de zogeheten ultimate forward rate (ufr). Deze rente is hoger dan de rente die voorheen werd gebruikt en daardoor stijgt de dekkingsgraad.

Gemiddelde dekkingsgraad pensioenfondsen (in %)

Bron: DNB

68 fondsen korten per 1 april

In totaal 68 van de 415 fondsen moeten de pensioenen per 1 april toch verlagen. Toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) eist dat de dekkingsgraad per fonds ten minste 105% bedraagt. De korting is nodig om ervoor te zorgen dat de fondsen eind dit jaar weer voldoen aan die eis van DNB. De ingrepen raken 1,1 miljoen gepensioneerd, 2 miljoen mensen die actief pensioen opbouwen en 2,5 miljoen zogenaamde 'slapers'. Slapers zijn mensen die niet langer actief pensioen opbouwen bij een fonds maar daar nog wel een pensioenaanspraak hebben; bijvoorbeeld doordat zij van werkgever zijn gewisseld.

Korting vaak onbekend

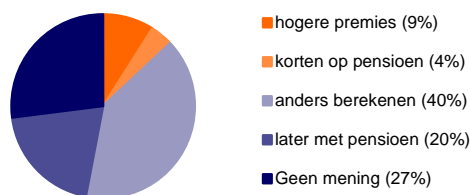
Lang niet iedereen is even goed op de hoogte van de ingrepen bij het eigen pensioenfonds. Bijna drie op de tien (28%) Nederlanders weten niet of zij per 1 april gekort worden. Bijna vier op de tien (37%) zegt dat zij wel gekort worden en 35% wordt naar eigen zeggen niet gekort. Over het algemeen zijn mensen boven de 55 jaar beter op de hoogte van mogelijke kortingen dan mensen daaronder. Van de 55-plussers zegt maar 14% niet te weten of zij gekort worden; onder 55-minners is dat 36%.

Weinig voornemens om extra te sparen voor later

Een pensioenkorting kan reden zijn extra te sparen voor de oude dag. Hoewel velen geraakt worden door een korting is slechts 8% van plan om nog dit jaar meer geld opzij te zetten voor het pensioen. Daarbij is er geen verschil tussen de groep die zegt wel en de groep die zegt niet gekort te worden. Wel hebben werkenden (12%) en hogere inkomens (> 38.800 euro) veel vaker plannen om dit jaar nog wat extra's voor later opzij te leggen dan inactieven en huishoudens met een lager inkomen. Het zijn dus vooral de huishoudens die geraakt worden en tegelijkertijd de mogelijkheid

hebben om daar iets aan te doen die extra sparen. Hoge inkomens hebben meer mogelijkheden om – ter compensatie – extra te sparen, ze houden immers vaker geld over (54%, tegen 40% gemiddeld).

De beste manier om onze pensioenen veilig te stellen vind ik...

Aanpassen rekenregels populair

Om de pensioenen veilig te stellen kan op verschillende manieren worden ingegrepen. Veruit de meeste Nederlanders (40%) zien het liefst dat pensioenfondsen hun verplichtingen op een andere manier mogen berekenen. Op het eerste gezicht lijkt het ook een maatregel die weinig kost. Met de invoering van de ufr is zo'n nieuwe rekenmethode recentelijk geïntroduceerd. Daardoor staan de fondsen er nu *op papier* beter voor en hoeven zij nu minder te korten dan zonder de introductie van deze hogere rekenrente het geval zou zijn geweest. Dat is direct in het voordeel van huidige gepensioneerd. Tegelijkertijd kan de ufr in het nadeel uitpakken van jongere generaties. Uiteindelijk bepaalt de werkelijke rente, niet de ufr, de ontwikkeling van de pensioenvermogens. Als later blijkt dat de ufr te hoog is ingeschat, hebben pensioenfondsen zich te rijk gerekend en zijn er op dat moment alsnog ingrepen nodig die dan de huidige jongere generaties raken. Door de hogere rekenrente wordt een eventuele ingreep als het ware naar de toekomst uitgesteld. Doorwerken/laten met pensioen vindt een op de vijf Nederlanders (20%) de beste manier om de oudedagsvoorziening te blijven garanderen; 9% kiest voor het verhogen van de pensioenpremies en 4% voor het korten op pensioenaanspraken.

Doorschuiven naar later

Ouderen kiezen wat vaker voor oplossingen waarbij de problemen van de pensioenfondsen worden doorgeschoven. Zo is het aanpassen van de rekenregels onder 55-plussers (46%) een stuk populairder dan onder jongeren (35%). Slechts 1% van de 55-plussers is voor het korten op de pensioenen, terwijl 5% van de 55-minners dit als beste oplossing noemt. Dat kortingen niet populair zijn onder ouderen is logisch. Zij voelen dit immers direct in hun portemonnee en hebben weinig tijd meer om dat te compenseren. Kortten op de pensioenen is misschien pijnlijk, maar de last wordt wel eerlijker verdeeld. Zowel jong als oud ziet hun (toekomstige) pensioen immers dalen.

Inflatie in de lift door belastingmaatregelen

Diverse belastingmaatregelen hebben de inflatie in de afgelopen maanden opgestuwd. Hogere accijns, assurantie- en energiebelastingen maken het leven duurder, evenals de verhoging van de btw. De inflatie bedroeg in februari 3,0% ten opzichte van een jaar geleden. Het ING Economisch Bureau verwacht dat de inflatie de komende tijd zal dalen en dit jaar gemiddeld op 2,5% uitkomt.

Overheidsmaatregelen stuwen inflatie op

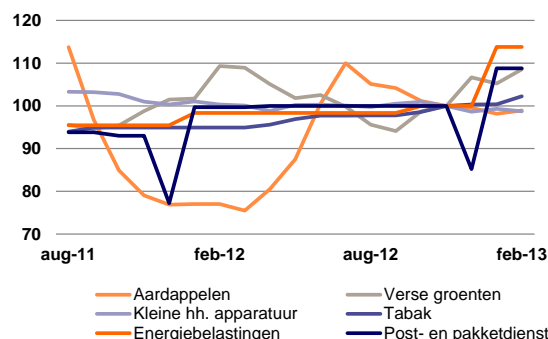
De inflatie kwam in februari uit op 3,0%; dat betekent dat het leven van een gemiddelde Nederlander 3,0% duurder is dan een jaar geleden. De overheid heeft de afgelopen maanden diverse belastingverhogingen doorgevoerd die het leven duurder maken. Een aantal van die verhogingen kunnen consumenten niet of slechts gedeeltelijk vermijden. De assurantiebelasting steeg per 1 januari van 9,7% naar 21%, waardoor consumenten meer kwijt zijn aan hun verzekeringen. De hogere energiebelasting van begin dit jaar zorgde ervoor dat energie duurder werd. Dat is een domper voor huishoudens aangezien zij de tarieven voor gas en elektriciteit in januari juist iets zagen dalen door de lagere inkooprijzen. De daling van de tarieven weegt echter niet op tegen de hogere energiebelasting. Een gemiddeld huishouden is zo'n 164 euro per maand kwijt aan energie. Ook de btw-verhoging uit oktober zien consumenten nog steeds terug in de prijzen. In totaal is bijna de helft (1,4%) van de prijsstijgingen te wijten aan belastingverhogingen. Het ING Economisch Bureau verwacht dat de inflatie de komende tijd zal dalen en in 2013 gemiddeld uitkomt op 2,4%.

Mee- en tegenvallers

Prijzen bewegen flink gedurende het jaar. Aan het begin van het nieuwe kalenderjaar springt een aantal prijsverschillen in het oog. Zo is de energiebelasting per 1 januari flink omhoog gegaan. Ten opzichte van vorig kwartaal steeg de **energiebelasting** 13,8% en dat zien consumenten terug op hun energierekening. De accijnsverhoging zorgde ervoor dat de prijzen van een pakje shag en sigaretten omhoog gingen.

Gemiddeld is **tabak** 2,2% duurder dan vorig kwartaal. De tarieven voor het versturen van een brief of pakketje (**post- en pakketdiensten**) stegen 8,8%. De prijzen van de dagelijkse boodschappen stegen ook de afgelopen drie maanden (+2,0%). Dat kwam mede door de flinke prijsstijging (van 8,5%) van **verse groenten**. **Aardappelen** werden daarentegen wel weer wat goedkoper: -1,1%. **Kleine huishoudelijke apparaten**, zoals waterkokers, kruidelieven en broodroosters, waren gemiddeld 1,3% goedkoper dan vorig kwartaal.

Mee- en tegenvallers
prijzverloop (nov 2012=100)

Bron: CBS

Bespaartips voor de portemonnee

De inflatie is gebaseerd op de ontwikkeling van een mandje met goederen en diensten dat een gemiddeld Nederlands huishouden maandelijks koopt. Natuurlijk is niemand exact gemiddeld. Prijzen veranderen voortdurend. Consumenten kunnen daarop inspelen, bijvoorbeeld door hun aankopen slim te timen. Hieronder een aantal tips om de portemonnee te ontzien.

Bespaartips

1. Neem verzekeringen onder de loep
2. Verlies de oude dag niet uit het oog
3. Belastingtip 1: bespaar tijd met de VIA
4. Belastingtip 2: denk aan aftrekbare zorgkosten
5. Profiteer van de btw-verlaging op verbouwen
6. Organiseer een kledingruilparty
7. Koop voordelig op de vrijmarkt
8. Heb geduld met grote aankopen

Tip 1: neem verzekeringen onder de loep

Over een deel van de verzekeringen heft de overheid assurantiebelaasting. Nu die belasting per 1 januari flink omhoog is gegaan, is dit misschien wel hét moment om de polissen kritisch onder de loep te nemen. Sommige verzekeringen, zoals de zorgverzekering, zijn wettelijk verplicht. Consumenten kunnen besparen door na te gaan of zij niet-verplichte verzekeringen echt nodig hebben. Loopt een schadeverzekering langer dan een jaar dan kan die in veel gevallen vrijwel direct worden opgezegd. Ook het verlagen van de dekking kan geld schelen. En natuurlijk loont het om eens goed te kijken naar eventuele dubbele dekking. Veel vergelijkingssites op internet geven consumenten de mogelijkheid de premies en kwaliteit van verzekeringen naast elkaar te zetten.

Tip 2: verlies de oude dag niet uit het oog

De meeste mensen die nog volop aan hun carrière bezig zijn, kunnen zich een leven als gepensioneerde maar moeilijk voorstellen. Toch is het verstandig op tijd over de oude dag na te denken en eventueel extra geld opzij te zetten als dat nodig blijkt. De eerste stap is inzicht verkrijgen in het eigen pensioen. Werknemers krijgen jaarlijks het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) van hun werkgever. Daarop staat hoeveel pensioen ze hebben opgebouwd. Daarnaast kunnen mensen op de website www.mijnpensioenoverzicht.nl uitgebreide informatie vinden over hun opgebouwde pensioen en de AOW. Moet er meer gespaard worden voor de oude dag, wacht dan niet te lang. Wie eerder gaat sparen hoeft dankzij de ontvangen rente minder geld opzij te zetten. Langer doorwerken kan natuurlijk ook.

Tip 3: bespaar tijd met de VIA

De Belastingdienst helpt consumenten met de Vooraf Inge vulde Aangifte (VIA). Zoveel mogelijk gegevens voor de aangifte van de inkomstenbelasting zijn al ingevuld. De aangifte van vier miljoen mensen is al volledig ingevuld. Controleer de VIA goed want belastingplichtigen blijven zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van de juiste gegevens ook al zijn deze al ingevuld. Wees vooral alert op informatie over de hypotheek. Bij de Belastingdienst is niet bekend waarvoor het geleende geld is gebruikt. Is een deel van de hypotheek bijvoorbeeld niet gebruikt voor de eigen woning dan is de rente daarover niet aftrekbaar.

Tip 4: denk aan aftrekbare zorgkosten

Sommige ziektekosten die niet onder het eigen risico vallen of gedekt worden door de zorgverzekering zijn aftrekbaar. Daaronder vallen bijvoorbeeld uitgaven aan gehoorapparaten, rollators en steunzolen.

De kosten zijn boven een bepaalde drempel aftrekbaar. Kijk op de website van de Belastingdienst voor de voorwaarden. Wees bij het invullen altijd nauwkeurig; zeker omdat de Belastingdienst dit jaar extra controleert op mogelijke onterechte aftrek van zorgkosten.

Tip 5: verbouwen tegen een gunstig btw-tarief

De overheid heeft het btw-tarief op verbouwingen per 1 maart voor een jaar verlaagd van 21% naar 6%. Die maatregel moet de kwakkelende bouwsector een steun in de rug geven, maar is ook gunstig voor consumenten. Wie zijn woning onder handen wil laten nemen, kan al snel een hoop geld besparen. Het lage tarief geldt alleen voor de arbeidskosten. Op een verbouwing waarbij de arbeidskosten (exclusief btw) 4000 euro bedragen, scheelt dat 600 euro. Niet alleen hun huis kunnen consumenten relatief gunstig onder handen laten nemen, maar ook hun tuin. Het verlaagde tarief geldt namelijk ook voor het laten aanleggen en onderhouden van tuinen.

Tip 6: organiseer een kledingruilparty

Een gezellige avond én een nieuwe garderobe voor niets? Organiseer dan een kledingruilparty. Met een kamer vol schoenen en kleding kan het passen en ruilen beginnen. Laat iedereen een hapje of drankje meenemen om de kosten te verdelen. Ook met kinderen in de groei kan een ruilparty een uitkomst zijn.

Tip 7: koop voordelig op de vrijmarkt

Door de inhuldiging van Willem-Alexander belooft het dit jaar een bijzondere Koninginnedag te worden. Wie niet voor de televisie blijft zitten kan zijn slag slaan op een van de vele vrijmarkten. Het voorjaar is voor veel mensen het moment om de bezem eens door het huis te halen en flink op te ruimen. Die oude of overbodige spullen kunnen een leuk extraatje opleveren bij verkoop op de vrijmarkt.

Tip 8: heb geduld met grote aankopen

Dankzij de creditcard en andere vormen van krediet kunnen we veel van onze wensen vandaag de dag direct in vervulling laten gaan. Een nieuwe televisie, tablet of laptop kopen we soms op de pof, want waarom zouden we wachten tot we genoeg gespaard hebben voor een grote aankoop? Eén goede reden kan zijn dat ook ons geduld wordt beloond. Het uitzicht op een welverdiende vakantie of de aller modernste 3D televisie geeft mensen een positief gevoel. Dat gevoel – het verheugen – komt bovenop het positieve effect van de daadwerkelijke aanschaf als er eenmaal voldoende geld is gespaard en het spaardoel behaald is. Natuurlijk wordt ons geduld wel op de proef gesteld. We moeten ons weten te beheersen om ons spaargeld niet aan iets anders uit te geven.

Verantwoording en disclaimer ING BudgetBarometer

De ING BudgetBarometer meet het oordeel van Nederlandse huishoudens over hoe zij kunnen rondkomen. De feitelijke barometerscore is gebaseerd op een aantal vragen uit marktonderzoek door TNS NIPO onder een representatieve groep Nederlandse huishoudens en geeft aan hoe zij vinden dat het huishoudboekje sluit. De ING BudgetBarometer heeft als minimale waarde 0 en kan maximaal uitkomen op 200. De neutrale stand is 100. Het aantal optimisten en pessimisten over de eigen portemonnee houdt elkaar bij die stand in evenwicht. In meting-17 (in februari afgenomen onder 1068 Nederlandse huishoudens) is de BudgetBarometerscore uitgekomen op 79.

De in deze publicatie neergelegde opvattingen zijn gebaseerd op de door ING vergaarde informatie en door ING betrouwbaar geachte bronnen. Deze gegevens zijn op zorgvuldige wijze in onze analyses verwerkt. Noch de ING, noch medewerkers van de bank kunnen aansprakelijk worden gesteld voor de in deze publicatie eventueel aanwezige onjuistheden. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend. ING aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de inhoud van de publicaties of voor informatie die op of via de sites wordt verstrekt. Auteursrecht en rechten ter bescherming van gegevensbestanden zijn van toepassing op deze publicatie. Niets in deze publicatie mag worden gereproduceerd, verspreid of gepubliceerd zonder de uitdrukkelijke vermelding van de ING als bron van deze informatie. De afnemer van deze informatie is verplicht aanwijzingen van de ING betreffende het gebruik van de informatie op te volgen. Nederlands recht is van toepassing.

De ING is met ruim 8,9 miljoen rekeninghouders een van de grootste en meest toonaangevende financiële dienstverleners van Nederland. ING biedt klanten gemak, waar voor hun geld en persoonlijk advies. Particuliere en zakelijke klanten kunnen bij de ING terecht voor financiële producten op het vlak van betalen, sparen, lenen, hypotheek en beleggen. Daarnaast bemiddelt de ING in verzekeringen en pensioenen. De ING is een Nederlands onderdeel van de ING Groep, een wereldwijd opererende financiële instelling met 94.000 medewerkers. ING Groep verleent diensten aan meer dan 67 miljoen particuliere, zakelijke en institutionele klanten in meer dan 40 landen in Europa, Noord-Amerika, Latijns-Amerika, Azië en Australië. ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam, Handelsregister nr. 33031431.